

Aan

De voorzitter van het bestuurscollege van het openbaar lichaam Sint Eustatius

Adres kantoor Curaçao

De Rouvilleweg 39

Willemstad, Curaçao

Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten

Frontstreet 26

Convent Building

Philipsburg, Sint Maarten

Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba

L.G. Smith Boulevard 68

La Piccola Marina

Oranjestad, Aruba

Telefoon (+297) 5832800

E-mail info@cft.cw

Internet www.cft.cw

Datum

3 september 2026

Ons kenmerk

Cft 202600098

Pagina

1/7

Uw kenmerk

Bijlagen

2

Onderwerp

Advies bij de ontwerpbegroting 2027

Geachte mevrouw Francis,

Op 21 augustus 2026 ontving het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) de ontwerpbegroting (OB) 2027 van Sint Eustatius, met het verzoek daarbij te adviseren op basis van artikel 17 lid 3 van de Wet Financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES). Met dit schrijven ontvangt u dit advies.¹ In bijlage 1 van deze brief vindt u een nadere uitleg en cijfermatige onderbouwing.

Oordeel

Sint Eustatius presenteert in de OB 2027 een meerjarig sluitende begroting en voldoet daarmee voorlopig aan de centrale begrotingsnorm uit de Wet FinBES. Het Cft constateert dat Sint Eustatius de stijgende lijn in de kwaliteit en volledigheid van de begroting voortzet. Wel acht het Cft verdere verbetering noodzakelijk in de toelichting op specifieke baten- en lastenposten om het realiteitsgehalte van deze onderdelen te kunnen beoordelen. Het Cft constateert een verdere groei van de personeelslasten door extra vacatures terwijl de invulling openstaande vacatures in voorgaande jaren een uitdaging is gebleken.

Vervolg

Het Cft adviseert u het volgende, voordat u de begroting aan de eilandsraad aanbiedt:

1. Voorzie de ramingen van specifieke baten en lasten van een betere inhoudelijke en cijfermatige onderbouwing en licht geconstateerde aansluitingsverschillen toe. Naast de voorgeschreven functionele indeling is tevens een toelichting op de gehanteerde economische categorieën wenselijk.
2. Monitor de ontwikkeling van de formatie, de vacatures en de personeelslasten gedurende 2027 en rapporteer hierover in de uitvoeringsrapportages.

Bij de doorgeleiding van de vastgestelde begroting naar de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal het Cft nagaan in hoeverre deze aanbevelingen zijn verwerkt.

Toelichting

Onderbouwing van de begroting

Hoewel de kwaliteit en volledigheid van de begroting verder zijn verbeterd, acht het Cft een betere cijfermatige onderbouwing van enkele specifieke batenposten noodzakelijk. Dit geldt onder meer voor de geraamde rentebaten, haven- en luchthavenbaten, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting en baten uit erfpacht en vastgoed. Een nadere onderbouwing is nodig om de haalbaarheid van deze ramingen te kunnen beoordelen.

Daarnaast sluiten enkele functieoverzichten en recapitulaties niet volledig op elkaar aan. Hierdoor zijn de totale baten en lasten niet volledige herleidbaar. Het Cft acht een toelichting op deze aansluitingsverschillen noodzakelijk.

In tegenstelling tot de OB 2026 ontbreekt in de OB 2027 een toelichting van het totaaloverzicht op basis van economische categorieën. Voor een beter inzicht in de financiële positie is het wenselijk dat naast de verplichte functionele indeling ook een toelichting op de economische categorieën wordt opgenomen

Personeelslasten, formatie en vacatures

De gepresenteerde reguliere personeelslasten stijgen van circa USD 17,3 miljoen in 2026 naar USD 19,0 miljoen in 2027, een toename van circa USD 1,7 miljoen. Deze vergelijking is echter niet volledig zuiver. In 2026 waren de projectgebonden personeelslasten opgenomen onder de personeelslasten. In 2027 wordt circa USD 3,4 miljoen voor 52 fte aan projectgebonden personeel doorbelast aan projecten die uit bijzondere uitkeringen worden gefinancierd. Deze kosten zijn daardoor niet opgenomen in de personeelslasten en de totale reguliere lasten van 2027. De formatiekosten exclusief projectgebonden personeel bedragen in 2027 circa USD 17,0 miljoen. De begroting maakt onvoldoende inzichtelijk hoe het verschil van circa USD 2,0 miljoen met de reguliere personeelslasten van USD 19,0 miljoen is opgebouwd.

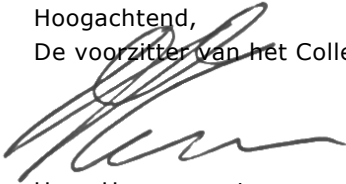
De totale formatie, inclusief projectgebonden personeel, neemt toe van 267 fte in 2026 naar 297 fte in 2027. Het aantal vacatures blijft daarbij nagenoeg gelijk: 75,5 fte in 2026 tegenover 74,5 fte in 2027. Daarmee stijgt vooral het aantal geraamd ingevulde functies.

Kenmerk
Cft 202600098
Blad
3/7

De invulling van vacatures is de afgelopen jaren achtergebleven bij de begroting. Desondanks wordt in 2027 opnieuw rekening gehouden met het invullen van circa 75 vacatures. Wanneer de invulling achterblijft, leidt dit tot lagere personeelslasten dan geraamd en kunnen beleidsvoornemens mogelijk niet tijdig worden uitgevoerd. Het Cft acht het daarom van belang dat Sint Eustatius de vacature-invulling en personeelslasten gedurende het jaar nauwlettend monitort en de begroting zo nodig aanpast.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Hans Hoogervorst

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
Het hoofd Financiën van het openbaar lichaam Sint Eustatius

Bijlage 1: Uitleg en cijfermatige onderbouwing

In tabel 1 is de realisatie weergegeven van de baten en lasten voor 2025, de begroting 2026 (inclusief wijzigingen) en de meerjarenraming 2027-2030.

Tabel 1: Overzicht baten en lasten (in miljoenen USD)²

	JR 2025	VB 2026	OB 2027			
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Baten	28,9	30,7	31,8	32,8	34,0	36,2
Vrije uitkering	23,2	23,9	24,9	26,1	27,2	29,0
Overige baten	3,8	4,9	4,9	5,0	5,1	5,3
Rente baten	1,9	1,9	2,0	1,7	1,7	1,9
Lasten	27,1	30,5	31,0	32,8	33,7	34,7
Personeelslasten	14,7	17,3	19,0	20,5	21,1	21,7
Huisvestingslasten	1,7	1,9	1,9	1,9	2,0	2,1
Exploitatielasten	2,5	3,4	2,9	3,0	3,1	3,2
Kantoorkosten	1,4	1,3	1,4	1,5	1,5	1,6
Representatie- en communicatiekosten	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3
Transportkosten	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Afschrijvingen	0,4	0,4	0,5	0,6	0,6	0,6
Algemene lasten	1,1	1,4	1,3	1,3	1,3	1,4
Subsidies en bijdragen	2,1	3,0	2,0	2,1	2,1	2,2
Overige lasten	1,8	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5
Bijzondere uitkeringen (baten en lasten)	23,7	30,1	40,6	22,4	5,7	1,0
Resultaat	1,8	0,1	0,7	0,0	0,2	1,4

Bron: vastgestelde jaarrekening 2025, de eerste begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 van Sint Eustatius.

Baten

De reguliere baten stijgen van circa USD 30,7 miljoen in 2026 naar USD 31,8 miljoen in 2027, een toename van circa USD 1,1 miljoen. Deze stijging wordt vrijwel volledig veroorzaakt door de vrije uitkering, die met circa USD 1,1 miljoen toeneemt tot USD 24,9 miljoen. De overige baten nemen per saldo slechts beperkt toe. Hogere rente-, haven- en overige baten worden grotendeels gecompenseerd door lagere vastgoedopbrengsten, vergunningen en belastingen.

De toeristenbelasting is voor 2027 geraamd op USD 300 duizend, tegenover een realisatie van circa USD 93 duizend in 2025. Sint Eustatius licht toe dat deze stijging samenhangt met maatregelen die worden genomen om de naleving door hotels te verbeteren. De stijgingen van de rente-, haven- en luchthavenbaten ten opzichte van 2026 zijn echter niet nader cijfermatig onderbouwd. Hierdoor kan de haalbaarheid van deze ramingen niet volledig worden beoordeeld.

De baten uit erfpacht, grondverhuur en vastgoed dalen van circa USD 562 duizend in 2026 naar USD 315,5 duizend in 2027. Deze daling komt doordat in 2026 achterstallige aanslagen over 2023-2026 zijn opgelegd, terwijl de raming voor 2027 alleen de aanslagen over 2026 omvat. Daarna stijgen de baten jaarlijks met 3 procent tot circa USD 345 duizend in 2030. Het grondbeleid van Sint Eustatius is nog in ontwikkeling. Uit de begroting blijkt niet dat dit beleid reeds formeel door de eilandsraad is vastgesteld.

Lasten

De reguliere lasten nemen in 2027 toe tot circa USD 31 miljoen. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere personeelslasten. Deze bedragen circa USD 19,0 miljoen en blijven de grootste lastenpost in de komende jaren.

De totale formatie, inclusief projectgebonden personeel, stijgt van 267 fte in 2026 naar 297 fte in 2027. De totale formatie exclusief projectgebonden personeel bedraagt 245 fte, met geraamde formatiekosten van circa USD 17,0 miljoen. Daarnaast is 52 fte aan projectgebonden personeel opgenomen voor circa USD 3,4 miljoen. Van de totale formatie inclusief projectgebonden personeel staat in 2027 afgerond 75 fte open, nagenoeg gelijk aan 2026.

Indeling van de begroting

De OB is ingedeeld op basis van baten en lasten, waarmee wordt voldaan aan artikel 13, eerste lid, van de Wet FinBES. Sint Eustatius presenteert de baten en lasten volgens de Regeling functionele indeling BES. Met ingang van 2027 wordt een nieuwe functionele indeling toegepast. Uit de begroting blijkt voldoende duidelijk welke subfuncties zijn verschoven en om welke bedragen het gaat. In tegenstelling tot de OB 2026 ontbreekt een totaaloverzicht op basis van economische categorieën.

Bijzondere uitkeringen

De geraamde lasten uit bijzondere uitkeringen stijgen van circa USD 30,1 miljoen in 2026 naar USD 40,6 miljoen in 2027. Deze stijging houdt onder meer verband met de aanpak van erosie, de wederopbouw van de haven, structurele middelen voor infrastructuur, de Regio Deal Fort Oranje en Government Guesthouse en de tweede fase van de luchthavenboulevard. Daarna nemen de geraamde lasten uit bijzondere uitkeringen af tot USD 22,4 miljoen in 2028, USD 5,7 miljoen in 2029 en USD 1,0 miljoen in 2030, voornamelijk door de geplande afronding van projecten.

Investeringsen

Voor 2027 is circa USD 1,4 miljoen aan investeringen geraamd. Dit betreft voornamelijk de renovatie van de landingsbaan, transportinfrastructuur en het bouwrijp maken van Fairplay. Van het totale investeringsoverzicht van circa USD 8,0 miljoen is circa USD 3,2 miljoen over de periode 2026-2030 ingepland. Voor circa USD 4,8 miljoen is binnen deze periode geen budget opgenomen. De begroting vermeldt evenmin wanneer deze investeringen alsnog worden opgepakt en uit welke middelen zij worden gefinancierd.

De afschrijvingskosten stijgen van USD 426.554 in 2026 naar USD 540.312 in 2027, een toename van circa USD 114 duizend of 27 procent. Daarna lopen deze kosten verder op tot USD 620.007 in 2030. Deze ontwikkeling houdt verband met de geplande investeringen.

Renteloze leningen

De aflossingen op renteloze leningen bedragen USD 0,33 miljoen per jaar in 2027 en 2028. Dit betreft USD 0,2 miljoen voor de lening voor onderwijshuisvesting en USD 0,1 miljoen voor de lening in verband met de Eco Statia-schikking. Vanaf 2029 stijgt de jaarlijkse aflossing naar USD 0,4 miljoen door een aanvullende aflossing van USD 0,1 miljoen voor de lening voor sociale woningbouw. De aflossingen worden jaarlijks ingehouden op de vrije uitkering.

Weerstandsvermogen

Sint Eustatius rapporteert een weerstandsratio van 2,17. De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt circa USD 16,0 miljoen tegenover gekwantificeerde risico's van circa USD 7,4 miljoen. In de OB 2027 is niet gespecificeerd welk deel van de beschikbare weerstandscapaciteit vrij besteedbaar is. Hierdoor is niet volledig inzichtelijk in hoeverre deze middelen daadwerkelijk kunnen worden ingezet voor het opvangen van risico's.

Financieel beheer

Sint Eustatius ontving bij de jaarrekening 2025 voor het tweede achtereenvolgende jaar een goedkeurende controleverklaring voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid. In 2027 ligt de nadruk op het behouden van deze verklaring, de verdere optimalisatie van AFAS, de versterking van de interne beheersing en het operationeel maken van de interne auditfunctie.

Bijlage 2: Eindnoten

¹ Het toetsingskader voor beoordeling van de OB wordt gevormd door de Wet FinBES aangevuld met de in het BBV BES opgenomen criteria.

² In deze tabel is sprake van afronding op hele USD miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.